

DÉLVIDEK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért korjuk pénteken délig beküldeni.

X. évfolyam

Vasárnap 1901. évi július 28-án.

30 szám.

A fonó- és szövő-ipar.

Annak a mélyreható iparfejlesztési akciónak, a mely a kereskedelemügyi minisztériumban szünet nélkül folyik, mintegy súlypontját képezi: a fonó- és szövőipar. Nem mintha a többi iparág kevésbé gondos és odaadó ápolás tárgya lenne, de mert egyiknek sincs oly nagy, oly messze kiható jelentősége mint ennek.

Ezerkétszázmillió korona körül jár évi behozatalunk külföldi árukban. Ebben a milliárdot meghaladó behozatalban a textilipari cikkek csaknem egy harmaddal szerepelnek. A mi pénzt tehát Magyarországból idegen áruért külföldre vándorol, annak egy harmadrésze külföldi fonó- és szövő-gyáraknak jut. Ez az arány kellett, hogy megragadja a kereskedelmi kormány figyelmét, s hogy egyenesen ráterelje egy oly intenzív akcióra, a melynek célja e horribilis summának legalább egy nagy részét itthon tartani. A textilárak fogyasztása évről-évre növekvőben van. A modern élet igényei, a luksuszusnak mind mélyebb rétegekbe való hatolása oly tényezők, melyek az említett áruk fogyasztásának emelkedő irányzatát biztosítják. Az évi fogyasztás nálunk Magyarországon 367 millió koronát tesz ki textilárakban. Összes termelésünk csak 53 millió korona értéket képvisel. Ebből 35 millió korona értékű ekszportálunk. Behozunk a külföldről körülbelül 350 millió korona értékű fonó- és szövő-ipari árut. Hazai termelésünk tehát a gyártásnak csak 14 1/2% képes kielégíteni,

míg a szükséglet 85 1/2 százalékát a külföldi behozatal fedezi.

Az iparfejlesztési akció tényleg helyes nyomon jár, és praktikus szempontok által vezéreltetni magát, bizonyítja az, hogy a textilipari ágak közül a főfigyelmet első sorban azokra a telepekre fordítja, a melyek nyers anyagaikat a hazai mezőgazdaság termeléséből szerezhetik be, a melyek fejlődéséből a mezőgazdaság is szép hasznot merithet; ilyenek: a selyem-ipar, a gyapju-, a len- és kender-ipar. Teljes tisztába van kereskedelmi kormányunk azokkal a nehézségekkel és akadályokkal, a melyek ez iparágak fejlesztésének tempóját lassítják. Az említett nagy munkában megtaláljuk a legkisebb részletekig felsorolva a hiányokat és bajokat, kezdve a legfontosabbtól, a munkáskérdéstől, a gyári berendezés minden mozzanatán végig, egész a gépek fordulat-számaig. De ha már ismerjük a bajokat és hiányokat, akkor megtettük az első lépést is a javításra, mert tudjuk, hol kell és mit kell javítani.

A legfontosabb mindenesetre a gyári munkások kérdésének megoldása. Ha valahol, a textiliparban kiváló jelentősége van megfelelő munkásgeneráció nevelésének. A kérdésnek ezt az oldalát a külföldi viszonyok beható tanulmányozásával, a munkások élet- és keresetviszonyainak, munkaképességének, oktatásának és a megfelelő közegészségügyi és humanitárius intézmények alapos megismerésével és a hazai viszonyokhoz való alkalmazásával lehet csak egész jelentőségében megvilágítani, s

az egész anyag áttekintése után tervszerűen hozzájárulni a megoldáshoz. A kereskedelmi kormány bizonyára azon lesz, hogy ezen a téren minden anyagot egybegyűjtson, s a helyszínén tett tanulmányok által tiszta képet alkosson magának a teendőkről.

A többi ugyaszólván csak a töke, az akarat és kitartás kérdése. A mi a tőkét illeti, a gazdasági depresszió megszüntével remélhető, hogy ismét rendelkezésünkre állanak majd a szükséges források, akarat és kitartás pedig nem hiányozhatik ott, a hol oly lángoló lelkesedés, törhetetlen buzgalom és tántoríthatatlan bizalom van az irányító férfiakban, mint azoknál, a kik az iparfejlesztési akcióért életcéllül tüzték ki maguknak.

A jelek máris arra mutatnak, hogy a bizalomnak és kitartásnak nemes példája buzditón hat s ha már sikerült elérni azt, hogy az iparfejlesztési akció az érdekelt körökben a legkomolyabb figyelem tárgya s hogy a bizalom, a melylyel a kereskedelmi kormány ez akció sikere iránt viseltetik, mind szélesebb körökben talál visszhangra, kétségtelen, hogy meg lesz az erő is a nagy eszmék megvalósítására. Textiliparunkban már itt-ott mutatkoznak a pezsdülés jelei; termelésünk némely ágban javul és nagyobbodik, az igényeket mindinkább kielégíti. Egyes cikkek kezdenek a külföldiekkel versenyképesek lenni s ha nem is teljesen, de némely ponton kiszorítják azokat. Lassu, nehéz munka ez, de a mag elvetése is lassu munka s a gyöngye nővény csak gondos ápolás mellett erősödik

Tárcza.

Nyugalomban.

Bihary Balázs ítélő táblabíró megülvén hivatalkodásának ötven éves jubileumát, meghatva mondott köszönetet az udvozló küldöttség szónokának a lelkes ünneplésért valamint Ö Fellegének is, a ki hű alattvalóját érdemtelenül tüntette ki, a királyi tanácsi czimmal. S miután késő éjnek idején hazajött a tiszteletére a „Vidam Szerencséhez“ címzett vendéglőben rendezett bankettől: levelet irt az igazságügy-miniszter ö excellenciájának, tudatván vele tiszteletteljesen, hogy megrokkant egészségi állapotja miatt lemond a hivataláról.

Azt hiszem, az volt az első valótlanosság, a mit a táblabíró ur tudva állított valaha. Tudniillik, hogy ő rokkant lett volna. Olyan egészséges volt, mint a makk. A harmincz esztendő aiat a bírósági helyiségek fulladt szobáiban, az ifjúkori nélkülözések semmit sem ártottak vas idegzetének.

Harmincz esztendő óta egyforma egészségnek örvendett. De hát valamivel csak meg kellett indokolni a lemondást, miután nem várta be a negyven esztendő szolgálati időt, a miért aztán teljes nyugdíj jár.

Eh, gondolta Bihary, a kegyelmes úr ti-

zenkét esztendeje nem látott engem. Együtt bíráskodtunk a törvényszéknél. Azóta ő miniszter lett, én táblabíró, elfelejtett az engem úgy, mintha sohasem látott volna.

S ebben tökéletesen igaza volt Bihary Balásznak. Elég gyorsan intéztek el kérvényét, s jubileuma után egy hónappal ott ült a főteri Korona kavcház nagy ablakánál vastag szivarból eregette a füstöt s önelégült karörvendézséssel fogadta a hivatalba siető kollegának s egykori alantasainak köszönését.

— Mentek robotolni, mentek intrikálni, gondolta

Aztán hozzáfűzte.

— No, nekem elég volt.

Bihary Balázs tudta mit csinál, midőn a teljes nyugdíjjogosultsággal előtt pensionáltatta magát. Nem volt neki érdemes tovább szolgálni.

Ötvenkét esztendő volt, izmos s érezte, hogy élvezni tudja még az élet örömeit. Takarékosan élt, még az 1000 forintos albirói fizetésből is férle tudott tenni néhány tizest, hisz senkire sem kellett költenie; aglegény maradt szülei már gyermekkorában meghaltak. Így gyult össze néhány ezer forint. Aztán a miről senki sem tudott, néhány hónap előtt az égből potytyant elé valami harminczötezer forintoscska. Örökölt egy nagybacsitól a kit soha nem látott. A néhai falusi uzorás volt, három kocszég atkozta el a pénzt, a mit halomra gyűjtött. Egy napon megütötte a guta, s csak annyit

ideje maradt, hogy elmondhassa az ágyához hívott hivatalos embernek, miszerint unokaöccsére hagyja minden vagyont.

Bihary Balázs fölvetta az örökséget, s szépen a takarított ezrecskék mellé tette a takarékba. Kényelmes, gondtalan élet mosolygott feléje, kárpotlás a munkában és a follebbvalók iránt érzett keserőségekben eltelt életét.

A szabadság első két három hónapja úgy elrepült, mint egy álom. Pompásan érezte magát. Odahaza reggelizett. Aztán sétára indult a városban. Bejárta a nagypiaczot, s olyan gyönyörűséggel élvezte a dolguk után látó futó emberek bongását. Aztán vagy latogatást tett, vagy haza ment, olvasni a kedvencz lapját. Megebédelt, s nyomban a kaszinóba ment, a hol már régi czimborák várták a tarokkartyával. Este vendéglőben vacsorázott, s ha akadt jó társaság, bizony elmúltzott a nyugalmazott táblabíró ur a hajnali órákig is.

Egy ilyen vidaman eltöltött éjszaka után ballagott hazafelé Bihary, mikor az a baleset érte, hogy megbotlott valami aprócseprő gödörben, a minő a helyi lapok örökös fajtalmára, bizony sok van a Rakocz Ferencz utcában. Elbukott olyan szerencsétlenül, hogy kifíczamodott a lába. A nyöszörgő urat úgy találta meg az éjjeli őr s haza szállította.

Bihary Sándor most volt beteg életében először. Igaz, nem volt nagy betegség. Fajdalmas műtéttel igazították helyére a lábát, de

meg. Messze van még annak az ábrándunknak a teljesülése, hogy füstölő gyárak százai hirdessék teksztiparunk hódításait, hogy a magyar kereskedelem a magyar teksztipar gyártmányai révén gazdagodjék és ezek a gyártmányok Keleten, a mi természetes piacainkon diadalmasan versenyezzenek a nagy külföldi cikkekkel. De ha a cél messze is van, nem elérhetetlen. S mennél magasabb és merészebb a cél, annál jobban edzi az erőt a teljes kifejtésre.

Egy nagy célról van szó. Millióknak, sőt százmillióknak idehaza tartásáról, a hazai gazdasági csatornába való vezetéséről s a magunk gazdasági erőinek táplálhatóságáról. Ebben a célban a kormány és társadalom vállvetett működésére van szükség. Hazafiság és érdek itt szorososan egybeforrad, hogy egymást erősítse és támogassa a jövőért való hatalmas küzdelemben.

Rendelet

az 1848—49-iki honvédek, s azok özvegyeinek állami eltartásáról.

Az öreg honvédek tudvalevőleg mindig részesültek az ország részéről segélyezésben de S z é l l Kálmán miniszterelnök most az idevágó eddigi szabályrendeletet átdolgoztatta; még pedig oly értelemben, hogy a 48-as honvédek igazoltatása minél kifogástalanabb legyen másrészt pedig, a ki a szabadságharcban mint honvéd harczolt, bármikor igényt jelenthessen be a nyugdíjra. Ez utóbbi intézkedés tehát megváltoztatja ezt a már fennálló rendeletet, hogy a melyik 48-as bizonyos hátridőn belül nem jelentkezik, elveszti a segélyezésére való igényét, Egyébként a hivatalos lap mai számából itt közöljük az új rendeletet.

Körrendelet valamennyi törvényhatóságoknak.

Különös gondoskodásom tárgyát képezte és kézedi az 1848/49-iki honvédek és azok özvegyeinek állami ellátása és ha tekintettel arra — hogy az állami ellátásban részesülők száma még most is meghaladja a 9500-at, és hogy azok segélyezésére a törvényhozás által

azután jó volt minden. Csakhogy éppen ágyban kellett maradnia az összekötött lábával. S nap-hosszat ott feküdt egyedül szobájában. Mert az ápolónőt, a ki vén, csuf és barátságtalan volt, már harmadnapra elkergette. Inkább magányosan feküdt odahaza. Igaz, hébe hóba meglátogattak jóbaratai, ismerősei az első hetekben gyakrabban, de azután már ritkábban, a mint az történni szokott. S a beteget napról-napra gyötörte az unalom, a magány.

Megunta az olvasást, étvágya a hosszas fekvés miatt nem volt. Ugy feküdt az ágyban, mint a rab a börtönben. Vendégeit, a kik hébe hóba látogattak el hozzá meggyűlölte, mert mindenkinél arczáról leolvasta a mehetnéket, és hogy éppen muszájból, tisztességtudásból jöttek hozzá.

A nyugalmazott táblabíró, a hogy ott feküdt az ágyban szomorúan, töprengve, rájött arra a neki új igazságra, hogy a munkátalan szabadság és a gondtalan ekzisztencia, nem minden. Kell még hozzá sok, ha az ember megelégedetten akar élni. S ebből a kiindulási pontból aztán tovább fűzte a gondolatait. S bus töprengéseinek tizenhatodik napján kitört belőle a keserű szemrehányás:

Miért is nem házasodtam meg!

S lehunytá szeméit. Az ellustult fantázia lázas munkába fogott. A nyugalmazott táblabíró elképzelt: hogyan lenne most, ha neki felesége volna. Az asszony szép, szelid, tiszta, világoskék kötényvel, kövér fehér kezekkel ott sűrű-forog az ágya mellett. Megigazítja a vánkossát, megsimítja a homlokát.

— Nincs-e lázad?

— Kell-e valami öregem?

Aztán lejön a fia, a legidősebb. Lábujhegyen lép az anyjához, s a fülébe sug valamit. Bizonyára pénzt kér a hunczfut, mert elveszett a latin nyelvtana, a tanár már észrevette, hogy nincs könyve, s haza akarta kergetni az iskolából. A beteg boldogan nézi őket. A gyerek szakasztott az apja. A feje, az orra, a váll állása. S oda akart szólni az asszonynak.

nagylelkűen engedményezett évi 800.000 korona hitellel szemben még mindig 230.000 koronát meghaladó hiteltulépés mutatkozik, — az illetők ez idő szerint nagyobb arányu nyugdíjban nem részesíthetők: igyekeztem oda irányul, hogy ettől az igazán csekély alamizsnától és inkább erkölcsi elismeréstől senki se essék el, kinek arra jogos igénye van.

Hogy mindazok, kik 1848/49. évben mint honvédek, a hazáért életüket kockára tették, nyugdíjban részesítesenek, nemcsak indokoltnak és méltányosnak, hanem okvetlenül szükségesnek tartom.

Eppen annyira méltányos, hogy azok az özvegyek, kik a szabadságharc évében vagy azt megelőzőleg, életüket, jövőjüket a haza és szabadság véddinek szentelték, özvegy-ségükben megfelelő ellátásban részesüljenek.

De nem találnám az osztó igazsággal és a dicső honvédnév méltóságával összeegyeztethetőnek azt, ha olyanok is részesítenének a haza elismerésében, kik valóságban nem voltak honvédek és csak most igyekeznek kerülni utakon a névtelen hősök soraiba behatolni.

Szép és nemes hivatása van e tekintetben az 1848—49-iki honvédekhez igazoló bizottságoknak, egyleteknek, és a közigazgatási hatóságoknak is és csak elismeréssel üdvözölhetem azt a törekvést, hogy azok, kik 1848—49-ben, a szabadságharcban életüket vagyoniukat, jövőjüket a hazának szentelték, mint honvédek igazoltasának és öreg napjaikra, lehető anyagi támogatásban részesítesenek, de ez mindinkább nehéz, sőt lehetetlen lesz, ha a honvéd igazolóbizottságok és a közigazgatási hatóságok nem a legnagyobb lelkiismeretességgel, igazságos szigorral és beható gondossággal fognak eljárni, hanem rosszul alkalmazott humanizmus és engedékenység által vezéreltetve, olyanok részére is állítanak ki igazolványokat, vagy olyanok igazolását mozdítják elő, kik 1848—49-ben sem életüket, sem vagyoniukat, sem jövőjüket nem tették kockára; hanem éltek úgy, mint a haza fiainak más százerei s milliói és semmi különös elismerés nem érdemesítették magukat

Ezen vezérelek hatása alatt az ezerekre menő nyugdíjazási kérelmek beható gondossággal folytatott tárgyalásból meritett tapasztalatok szem előtt tartásával, 1848/49-iki honvédek s azok özvegyeinek állami ellátására vonatkozólag fennálló szabályokat megfelelően át-

— Add neki oda azt a kis pénzt, én is így csaptam be az anyámat.

— Huss! Huss! . . . A szellemek elszálltak. Bihary Balázs fölnyitja a szemét s megérti a sivar valót. Forró könnyek szöktek a szemébe.

— Nincs asszony! Nincs asszony! Az asszony! Az asszony! Az álomlátás óta ez foglalkoztatta szüntelen a beteg lelkét. Husz esztendő óta, a mikor atesett az utolsó szerelmi kalandon, melyben egy járásbírósi irnok kikapós felesége játszott a főszerepet, Bihary lelkét nem foglalkoztatta az asszony témája. Eszébe nem jutott soha a házasodás, mintha a szíve elszáradt volna az akták között. s most fölébredt álmából a szív, és lázasan követelte a jogait.

Bihary Balázs fölgyógyult. Mint a régi, életerős férfi kelt fel a betegágyból. S életmódját egészen megváltoztatta, asszonytársaságba járt. Meghívatta magát a zsurokra, bálokra, multságokra, még a templomba is eljárt vasárnap délelőttönként: asszonyt látni. Szándékát nem is titkolta barátai előtt.

— Meguntam a legénységet házasodni akarok.

Az emberek elei nte csodálkoztak rajta aztán lebeszélni igyekeztek. Bihary ilyenkor keserűen kifakadt ellenük:

— Hát nekem nincs jogom a boldogságra? Hát olyan vén vagyok én?

— Nem vagy vén, de mégis az vagy. Azt hiszed, te ötvenkétesztendő aktamoly, hogy találsz olyan asszonyt, a ki szeressen. Ha vén már nem tud szeretni, és csak kosztra jön hozzád, A fiatal pedig megcsal

— Azt csak bizzatok rám! Felelte a nyugalmazott táblabíró önérzettel.

S kereste mindenfelé az asszonyt. Azt az egyet, a kit az Isten neki teremtett. Mikor barátai látták, hogy fele sem tréfa a dolognak, elláttak jó tanácsokkal, utbaigazítással. Hogy ide ne járjon, ne higgyen, ha csalogatják valami lányos házba, óvakodjék attól a fiatal özvegytől, mert annak szegény apja, beteg anyja van,

dolgoztatván, azokat a % alá idezárt rendeletbe foglalva, a törvényhatóságnak tudomás, közhirretétel és szigorú szem előtt tartás végett ezennel kiadom és egyszersmind tudatom, hogy az 1885. évi július 9-én 2185. és 1896. évi április 22-én 7821 sz. alatt kiadott miniszterelnöki rendeletek hatályon kívül helyeztetnek.

Budapest, 1901. évi július 11-én.

Szöll, s. k.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Az itteni állami tisztviselők folyó hó 22-én gyűlést tartottak, melyen a következő határozatokat hozták:

Csatlakozás az országos mozgalomhoz.

Részvétel a f. évi szeptember 21—23 napjain Budapesten megtartandó országos tisztviselői congressuson, a melyen az itteni állami tisztviselőket Irányi Gyula kir. posta-távirda felügyelő és Baross Dezső kir. járásbíró urak fogják képviselni.

Miután Pancsova város törvényhatósága elhatározta az állami tisztviselők anyagi helyzetének javítása végett, feliratot intézni a képviselőházhoz, és a magas kormányhoz, s hasonló eljárásra felhívta a többi törvényhatóságokat is, megkerestetik Versecz város tekintetes törvényhatósága is, hasonló eljárás követésére.

Az itteni állami tisztviselők anyagi helyzetük javítása tekintetében kívánalmaikat, a következő pontokba foglalták össze:

1.) A fizetés olyan legyen mint az osztrák tisztviselőké, a lakpénz pedig a katonai lakbér legyen.

2.) Alkottassék megfelelő szolgálati pragmatika.

3.) A nyugdíj-törvény módosítandó az alábbiak szerint:

a.) A köteles szolgálati idő leszállítandó 30 évre.

b.) Az özvegyek nyugellátása 2000 koronáig 50% azontul 100 koronánként 25% al több legyen.

c.) Az árvákat megillető nevelési járulék, minden egyes gyermek után adassék.

4.) A tisztbi biztosíték minden óvadék kötelezetre nézve, egyszersmindenkorra 400 koronában állapítsa meg.

5.) Pénzkezelő tisztviselőknek egy évi meghatározott összegű „elfizetési átalány” adassék.

Azok is rászakadnának. Bihary Sándor nem utasította vissza a jó tanácsokat, csak bólintott a fejével.

— Majd meglássuk, mondogatta s legényesen pödörített egyet a bajuszán.

S egy szép napon hire ment egy nagy szenzációnak.

Bihary Sándor feleségül veszi a Korona kaszírfrájlját, Milikét, a szökét, a kinek a hadnagyok udvarolnak.

— Lelövöm azt, a ki a menyasszonyomat bírálhatja, ordította Bihary, mikor a szörnyülködő kifakadásokat hallotta. Elveszem. Azzal vége. Enyém a felelőség. Boldog akarok lenni.

Mig az esküvő ideje elérkezett, két párbajt vívott meg a menyasszony becsületéért. Az esküvő a városka gnykaczaja között ment végbe.

Boldog volt-e Bihary Sándor, nem-e, ki tudja azt. Ugy gondolkodott magához emel egy nőt, a ki mindent neki köszönhet. Ez talán megbecsüli. És aztán szép és kedves volt a Milike.

Két hónap mulva megszökött az asszony egy szintársulat komikusával.

Biharyt azóta nem látta senki sem abban a városban, Éj idején hurczolkodott el a hetedik vármegyébe, a hol senki sem ismeri. Abban a városban is volt törvényszék.

Bihary alig hogy letelepedett, fölkereste a törvényszéki elnököt s bemutatkozott neki.

Miben lehetek szolgálatára, collega úr, kérdezte az elnök.

Elnök úr, adjon nekem valami dijnoki állást. Nem azért, mintha rávolnék szorulva, mert hál' Istennek elég vagyonom van. De megutáltam ezt a henye életet.

És Bihary Balázs a nyugalmazott táblabíró buzgón másolhatja az aktákat. A dijnok kollegák gyakran hallják a kifakadását. Hej, miért is mentem én nyugalomba a negyven esztendő előtt!?

Szombatos Elemér.

6.) A milleniumi esztendő 3 szolgálati évnek számíttassék.

7.) A nyugtábelvétel eltörölendő.

8.) Az alkotandó új törvény életbeléptéig engedélyeztessék 1902 január 1-től kezdődőleg családi pótlék a nők tisztviselőknél.

Ezen írásban foglalt pontozatok megküldettek az országos tisztviselői congressusnak Budapesten, a hol az összes többi helyi bizottságok határozatai és kívánalmai, beható tanácskozás tárgyává tételnek, melynek eredménye egy Memorandumba foglalatik, melyet egy küldöttség fogja Ő Felsége a király, a képviselőház, és a magas kormány elé terjeszteni.

A sajtónak amozgalom jóindulatú támogatásáért jegyzőkönyvileg köszönet fejeztetett ki.

Az állami tisztviselőknél ezen mozgalma anyagi helyzetünk javítása iránt, eddig sehol sem lépte át a törvényesség határát, s tekintve azon egyöntetű eljárást, melyet minűtt az országban követnek, remélni engedi azt hogy igazságos és jogos kívánalmak ezuttal figyelmen kívül nem hagyatnak, s anyagi helyzetüknek régóta várt, szükséges javulása be fog következni mert azt a jelenlegi dragasági viszonyok mellett — egyéb okot most nem is említve — meg is érdemlik.

Pótlólag még felemlítjük, hogy a múlt számunkban közölt helyi bizottsági tagok sorából Kató Lajos kir. adótárnok úr neve véletlenül kimaradt, mit ezennel helyreigazítunk.

NAPI HIREK

Személyi hír. Lászlóffy László apátplébánosunk 4 heti időtartamra az oraviczai vízgyógyintézetbe utazott.

Athelyezés. Medveczky Ákos méntepi főhadnagy Fogarasra helyeztetett át. Sajnálatlalt vettünk tudomást e közkedveltségű tiszt távozásáról.

Gróf Apponyi Albert a múlt kedden délelőtt Verseczre érkezett, és méntelepünk megtekintése után tova utazott.

Ő Meltósága Molnár Viktor főispán hétfőn a főszolgabírói hivatali megvizsgálása czéljából városunkban tartózkodott.

Esküvő. Gábor Lajos helybeli dohánynagyúr esküvője Erhard Lujza kisasszonnyal f. évi aug. 18-án az itteni r. kath. templomban tartatik meg. A kedvelt fiatal párnak a legjobb kívánalmainkat nyilváníttuk.

Esküvő. Watzek Hermann verseczi ékszerész f. évi aug. hó 19-én vezeti oltarhoz Bodó Irma kisasszonyt. Az ég áldása kísérelje őket életpályáikon.

Temetés. Enzmann Lipót a helybeli takaré- és előlegszövetkezet igazgatójának, parkegyesületi elnöknek temetése vasárnap a közönség rendkívüli részvétele mellett végebe. A szertartást főtisztelendő Kasics nagysegédlettel végezte. Az elhunyt lakásán a verseczi férfdalárda, a sirmal az iparosok dalegylete és a bormelők dalegylete zengett gyaszzeneket. A kegyelet megható módon nyilvánult. Dr. Seemayer Károly gyonyorú gyaszbeszédében emlékezett meg az elhunyt érdemeiről, mely beszéd a legtöbb résztvevőt könnyekre fakasztotta. A verseczi polgarság az elhunyt emlékéért, ama érdemeiért, hogy városunk szépítéséhez nagyban hozzájárult, felejthetetlenül megőrzi. Nyugodjék békében.

A verseczi munkásdalogylet f. évi augusztus hó 10-én tartja meg a „Szőlővenyigé”-ben harmadik rendes dalestélyet, melyre a tagok és partoló tagok tisztelettel meghívatnak.

Jótétemény. A könyörülöket felhívjuk, hogy segítsenek a szegény, nyomorban tengődő agg Fejér Erzsébeten, (lakik urbáni-utca 122 szám alatt) kit a veszettség borzasztó betegsége egyetlen kenyérkereső unokájától fosztotta meg.

A honvédlaktanya átvétele. A vegyesbizottság, a melyet a nagym. m. kir. honvédelmi miniszterium küldött ki a honvédelmi laktanya átvételéhez, befejezte működését. Az épületek és pedig a tiszti lak, két legénységi épület, egy melléképület, kázinó és kocsi szin az átvételhez illetve a hadtest lakhatására alkalmasnak találtatott, A javítások és hozzáépítések is rövidesen készen lesznek.

Honvédtiszti díjlövészet. Múlt héten a katonai lövőtéren tartott tiszti díjlövészetben 52 tiszt és tiszthelyettes vett részt.

Jegyzői gyűlés. A Temes vármegyei délvideki községi és körjegyzői egylet 1901 évi augusztus hó 2-án (pénteken) d. e. 10 órakor Verseczen, a Garai szállodában rendes közgyűlését tartja.

Sok lesz a szőlő. Ha sújt is a jó Isten az, egyik kezével, a másikkal bizonyosan áldást oszt. A kalasztermésben szűk aratása volt a verseczi népnek. Annál szebb kilátása van a szüretre. A hegyről szinte csodahíreket hoznak a szőlő állásáról. A levelek üdék, a gyümölcs gyönyörűen fejlett. Csak jég ne érje, és akkor három akkora termés lesz ez idén mint tavaly, pedig akkor sem volt ok a panaszkodásra.

Nagy tűz. Szerdán reggel tűz támadt az Urbáni-utczai özv. Rencz-féle házban, mely nagyban veszélyeztetette a szomszédos épületeket. A tűzoltóság működésének köszönhető, hogy csak az udvarban levő rész esett a romboló elemnek martalékául.

Vállalkozók figyelmébe. A f. évi őszi gyakorlatok alkalmával Csákova. Hódos, Niczkya-falva, Temes-Vukovar, Buzias Szilas területe, Rafna, Barbasza, Valeapáj, Dulco, Valemare területe és Bács-Almásán átvonuló m. kir. honvéd csapatok részére szükséges kenyér, zab, széna és alom-mennyiség szállításának biztosítása iránt folyó hó 30-án d. e. 10 órakor a m. kir. lugosi 8 honvéd gyalogezred kezelőtiszt irodájában Lugoson ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Csere-gyermekek keres: Hévizy Tamás jegyző Uj-kécske, 10 éves fia részére. Halász Péter tanító Zagya-Rékás, (Pest-megye) 12 éves fia, és 10 éves leánya részére. Kaszantzky Dénes Csongrádon, 11 éves fia részére b o n n e i állást keres: Skala Márton és Poceo Mária.

Brankovics és Zmejánovics. Valótlán, némely budapesti lapban napvilágot látott azon hír, mintha Brankovics patriárka és Zmejánovics püspök közt kibékülés jött volna létre. Igaz ugyan, hogy Brankovics patriárka két megbízottja ott járt a püspöknél, és a kibékülés esélyeit puhatolta, de Zmejánovics minden néven nevezendő közeledést elutasított magától. Zmejánovics püspök ép úgy, mint valamennyi szerb, várja a mindenkitől annyira óhajtott szerb egyházi kongresszus egybehívását, hogy ugyanazokat a vádakát, — melyeket a püspöki zsinatban bejelentett, — ott is előterjeszse.

A búrok támadnak. A lapok Amsterdamból érkezett tavoratokat tesznek közzé, mely szerint oda Transvaalból búr részről az a hír érkezett, hogy egy nagy búr sereg défelé vonul azzal a czéllal, hogy ismét a Fokgyarmatba angol területre törjön be.

Megint összeesküvés a szultán ellen. Konstantinápoly egyik külvárosában a rendőrség pár nap előtt Seriff Sadga pasánál a palotából jött parancsra razziat tartott és a pasat 24 vendégével együtt letartóztatta és megkötözte a stambuli központi börtönbe szállította. Sadga pasánál állítólag összeesküvést szöttek a szultán ellen. A letartóztatottak közül több egyiptomi is volt, mely ökből a vesztegzárt Egyiptom ellen a szultán parancsára tíz napra emelték fel, daczára annak, hogy a nemzetközi egészségügyi tanács csak otnapi vesztegzárt rendelt el. E rendszabálynak nem is egészségügyi, hanem politikai czélja van, az, hogy az egyiptomi nyugtalan elemek partraszállását Törökországban és Konstantinápolyban megakadályozza. A szultán rendelete ellen, mely a nemzetközi egészségügyi tanács prerogatíváit sérti, az osztrák-magyar delegátus tiltakozott.

Vonat-kisiklás. A kisiklott elzászi személyvonat lokomotívjai teljesen darabokra törték, a hozzájuk kapcsolt kocsik felborultak. Egy nő meghalt, számosan megsérültek.

Kik adhatnak ezentúl színjátszási engedélyt. Eddig a vidéki kisebb városokban és községekben, a hol a szinügyi bizottságnak még csak hírért sem ismerik, a rendőrfőkapitányok és a főszolgabírák saját szeszélyeik utján adták, vagy tagadták meg a játszási engedélyt. Ezentúl ennek is vége lesz, végét szakította a belügyminiszter, ki egy elvi jelentőségű határozatban az 1848 XXXI. t.-cz. 3 §-ban említett „helybeli hatóság”-ot úgy értelmezi, hogy ez alatt más, mint az önkormányzati hatóság nem érthető. A szini előadási engedélyek megadására tehát ott, hol szinügyi bizottság nincs, az önkormányzat jogát gyakorló képviselőtestület, illetőleg a község nevében eljáró községi elöljáróság van hivatva A belügyminiszter e ren-

delete egy régi, kellemetlen országos gyakorlatot fog megszüntetni, mert eddig az ország igen sok helyén a rendőrfőkapitányok, illetve a főszolgabírák akták ki a játszási engedélyt.

Adóleengedések elemi károk esetén. Lukács László pénzügyminiszter most kiadott rendeletben szabályozza az elemi károk esetén követelhető adó-kedvezmények ügyét A pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságokhoz korrendeletet intézett, melyben ezeket figyelmezteti, hogy elemi káresetek az illető földrészlet tulajdonosa által, s ha a károsult birtokosok többen vannak, e végre megbízott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendők be. — A mi az elemi káresetek két megbízott általi bejelentések elfogadása helyén van a törvényes szabályokban járatlan, s többnyire irástudatlan kisgazdák érdekében, de indoktalan ezen kedvezmény alkalmazása a nagyobb birtokosok vagy uradalmakkal szemben. — Helytelen tehát némely pénzügyigazgatóság részéről tapasztalt az eljárás, ha a kisgazdák által előterjesztett bejelentések alapján nagyobb birtokosok, sőt uradalmak is adóleengedésben részesítettek, mert egyrészt méltán elvárható a nagyobb birtokosok és szervezett tisztikarral rendelkező uradalmaktól, hogy az írásbeli bejelentést önmaguk fogatosítsák, másfelől fel sem tételezhető, hogy megbízott képviselőjük gyanánt az egyszerű földmivesemberek szerepeljenek. — Mindezek folytán a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól az elemi károk különbejelentése megkövetelendő, míg a földmives osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében a megbízás általi bejelentés elfogadható, illetőleg az a méltányosság szélső határáig kiterjeszhető. — Utasítanak egyszersmind az elemi kár bizottsági felvételére kiküldött pénzügyigazgatósági tisztviselőket, hogy mindenkor szerezenek a helyszínen meggyőződést a megbízás útján való bejelentések hitelessége felől.

Mérsékelt áru menettéri jegyek kiadása Szent-István ünnepnapja alkalmából. A magyar kir. államvasutak, igazgatóságától vett értesítés szerint a Szent-István ünnepnapja alkalmából a magyar kir. államvasutak, valamint a kassa—oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — (az üzemükben álló összes helyi érdekű vasutak állomásainak, valamint a szomszédos forgalomnak kizárásával) — Budapestre mérsékelt áru menettéri jegyek adatnak ki olyképp, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályu, a II kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonaton megfelelő Gyorsvonatu jegyek váltandók. Ezen jegyek folyó évi augusztus hó 15—20 napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre közlekedő — valamennyi személyszállító vonathoz (expressz-vonatok kivételével) kiadatnak, a visszautazásnak pedig augusztus hó 20, és 21. napjain legkésőbb azonban az augusztus hó 21-én este induló utolsó vonattal kell megtörténnie. Ezen jegyekkel augusztus hó 20-ika előtt visszatérni nem lehet. Azokkal útmegszakításnak sem menetsem jövetkor helye nincs. Megjegyezzük, hogy az I. és II. kocsiosztályban utazók a visszatérés alkalmával is mindkét menetjegyet felmutatni tartoznak, miért is Budapestre érkezve ezen jegyek csak előmutatandók, de le nem adandók. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik

Elítelt nazarénus. Ismét megszorodik a Szegedi Csillagbörtön katonai foglyainak száma. Megint nazarénust hoztak, a kit függelemsértésért ítél el a hadi törvényszék. A beutalt nazarénus rab neve Moán János. A verseczi 7-ik honvédgyalozezredhez sorozták be, a hol egyszerűen megtagadta a fegyver átvételét. Moán János négy gyermek atyja, a függelemsértésért két évi börtönbüntetést kapott. Ennyi ideig fog mártírkodni hitéért.

A ki az apját lopja meg. Az alábbi jellemző eset Székelykeve községben történt meg a napokban. Egy 19 éves suhancz, 111 és János ugyanis ellopta édes apjától annak pénztárczáját melyben 290 korona készpénz volt, s azzal megszökött. Az apa feljelentette fiát, kit most a csendőrség nyomoztat.

Megtámadott kerékpárosok. Pancsováról irják, hogy vakmerő módon támadtak meg az országúton két kerékpárost. Két temesvári fiatal ember, Halm Gyula és Schéja Dezső még

e hó 17-én elindult biciklin, hogy Verseczen és Pancsován át Szlavóniába karikázzon. Az első nap eljutottak Verseczig, s a nap hátralevő részét ott töltötték. Miután pedig az éjjel jól mulattak, csak másnap délután folytatták utjukat. Este 7-8 óra között haladtak át Starcsován. A mint az országuton Pancsova felé haladtak, egy erdőszélén három vándorló ugrott eléjük, botokat dobtak a kerekek közé, minek következtében a két fiatal ember kénytelen volt leszállani. A vándorlók ekkor letépték őket a földre, aranyóráikat, gyűrűiket, és pénztárczáikat elszedték, a kerekek külőit elgörbítették, miután még néhányszor ökölrel megapogatták a fiatal embereket, befutottak az erdőbe. Mikor a rablók eltavoztak, a fiatal emberek bevászorogtak Pancsovára, a hol jelentést tettek. A rendőrség és a csendőrség rögtön megindította a nyomozást, és sikerült a három csavargót abban a pillanatban elfogni, a mikor egy lopott csónakon át akartak evezni a Duna tulsó partjára, Szlavóniába. A három csavargó Purchel Jakab, Vurm Adolf és Lösch Antal munkanélküli csavargók, kik más betörésekért már ország-szerte körözve voltak. Nevezeteket átadták a törvényszéknek.

A katonai gyakorlatok, és a vetések. Most, hogy a katonai gyakorlatok szélteben folynak a határainkon, mihez tartás végett közöljük gazdáinkkal a tudnivalókat: A katonai igazgatás a csapat-, fegyver- és lö-gyakorlatokra a szükséges földterületet akadálytalanul használhatja ugyan, de katonai gyakorlatok idejének és helyének meghatározásánál tekintettel van arra, hogy a mezőgazdaság és erdőmivelés ne háboritassék és lehetőleg kevés mezei, vagy erdei kár essék. Ha olyan katonai gyakorlatot akarnak tartani, mely a rendes, katonailag használt területen kívül más területre is kiterjed, az érdekelt községet előlegesen értesítik. A katonai gyakorlatok alkalmával okozott mezei, vagy erdei kárt a katonai igazgatás lehetőleg azonnal a helyszínen megtéríti. Ha ilyen esetben barátságos megegyezés nem történik, a kár nagyságának és a kifizetendő kárterítés összegének megállapítására bizottság küldetik ki, mely bizottság a tárgyaláshoz a karosult felet is meghívja. Ha valakinek birtokan ilyen, katonák által okozott kár esik, tegyen mindjárt jelentést a községi előjáróságnál, hogy a kárterítés végett az eljárást megindítsák.

Bücsu a forinttól. A szerény, polgári egyforintosra is rajár a rud. Mint a pénzügyminiszter hírül adja, szeptemberre bevonják az ezüst egyforintosokat is, amelyekből a rideg statisztika szerint még mindig kilenczven millió darab van forgalomban. Hogy ez a rengeteg summa hol lappanghat oly sokak által nélkülözve, — arról persze már nem beszél a statisztika. A legtöbb ember tehát közömbösen bele fog nyugodni abba, hogy bevonják az egyforintosokat. De már a másik terv aligha fog ilyen simán megvalósulni. A másik terv szerint ugyanis a forintnak a fogalmát is ki akarják irtani a köztudatból. Nem elég, hogy forintunk nincs, még csak ne is beszélhessünk róla? Ez igazán sok egyszerre.

Felelős szerkesztő:

Kirchner Ernő.

Nyilttér.

**PINCZÉR
EGY ÜVEG
KRONDORFIT!**

Borhoz legjobb!
Kitűnő asztalvíz és
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a

legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férferőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 103 Elektron Building, Fort Wagne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Egy svajcezi csoda.

Az alant jegyzett cég utánvételt mellé küld minden személynek, legyen az bármely osztályú, a kereskedői világban még nem létezett árban

csak 3 koronáért
vámmentesen 1 kitűnő 24 óra járatu órárt,
3 évi jótállás mellett.

Ezenkívül kap ez órának minden egyes megrendelője egy aranyozott, finom izléssel összeállított lanczot ingyen hozzácsomagolva. Ha az óra meg nem felel úgy szívesen kicseréljük, esetleg az órszeget visszaszármasztjuk. Egyen egyedül kapható a

Svajcezi
óra-nagyraktár-vállalatnál
Basel-Horbürg (Svajcez.)
Bebizonyítható hogy sok ezer
ily órárt a legnagyobb melegegésére
szállítottunk.

2961 szám. — 1901.

Hirdetmény.

Az 1883 évi XLIV. t.-cz. 36 §-ra vonatkozó közhírré tétetik ezen városi adóhivatal részéről, hogy 1901 évi adóelőírás immár teljesen befejeztetett.

Felhivatnak ennél fogva az összes adófizetők az iránt, hogy adótartozásuknak adókönyvecskéikben leendő előírása végett a városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 15-éig, különbeni törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek.

Városi adóhivatal,
Verseczen, 1901 évi július hó 23-án.
Bodry
tanácsnok mint városi adóhivatali főnök.

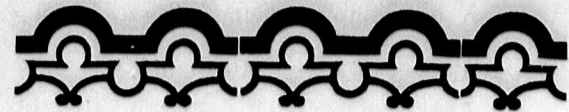
3016 sz. — 1901.

Hirdetmény.

Aluított városi adóhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évre vonatkozó útdadó kivetés elkészült, és a mai naptól számított 8 napon át ezen hivatal helyiségében közszemlére tétetik.

Miről az adózó község azon figyelemzetéssel értesítettik, hogy a kivetés elleni esetleges felszólamlások a közszemlére tételt követő 15 nap alatt aluított hivatalnál nyújtandó be.

Városi adóhivatal,
Verseczen, 1901 évi július hó 26-án.
Bodry
tanácsnok, mint adóhivatali főnök.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet
Verseczen

(cégétulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

Vásár hirdetmény.

A verseczi „Panteleimon“ nagy vásár f. é. augusztus hó 2., 3., 4. és 5-én fog megtartatni. Marhat felhajtani csak nappal és pedig reggeli 5 órától este 6 óráig szabad és miután augusztus 1-én heti vásár van, a marha felhajtása már 1-én megengedtetik.

Bodó,
rendőrkapitány

Több mint száz kiváló orvos ajánlja.

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás
Legyen mindennapi italod!

Kapható: Petrovits és Pantits, Reinfeld S., Weifert Gust. A., Unger József, Kempf Martin és Hoffmann Testvérek urak fűszer. kereskedésében.

Mesés

Hihetetlen!

olesök a mi általánosan kedvelt és sok elismerés által kitüntetett és 10-féle órai különlegességünk pedig Finom Nickel-Remontoir kitanon szerkesztve, 36 óras, legjobb gépezettel Kr. 5.—
A kedvelt Rosskopf-féle Nickel-Anker-Remontoir 8:50
Fekete-azéle-Remontoir 3 aczéle fedéllel 7:50
Fehér fém, kettős fedél és aranyzellel 7:40
Goldin-Remontoir, 3 Goldin fedéllel 7:50
Óriási Nickel-Anker 10:—
Legjobb Ezüst-Remontoir kettős aranyzellel 8:—
Ditto, hőlgyeknek 9:—
Legjobb Anker-Ezüst-ferfőra 3 ezüst fedéllel 13:—
Ditto, Tula-Ezüst, 15:—
Minden óra legalább három darab fazonkintú vételnél, vámmentes. Bedelmények vagy az összeg előleges beküldése után esetleg utánvétellel rögtön utának inditának. Cseke megengedtetik. Óráink elismert olesök árai igen sok óras és kereskedőnek jó és biztos jövőjének elősegítői.

Kommen S. és tsa. Bassel
(Schwajcez.)
Órák nagyraktára.
Fióuzlet: Bregenz (Vorarlberg.)
Levélzár 25, levelezőlap 10 fillér.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.